

Κυριακή ΙΑ΄ Ματθαίου: Περί σκληροκαρδίας (Αγ. Λουκάς Κριμαίας)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 17 Αυγούστου, 2012

Ποιός άνθρωπος δεν θα θυμώσει και δεν θα διαμαρτυρηθεί ακούγοντας την παραβολή του κακού δούλου στον οποίο ο Κύριος του συγχώρεσε ένα μεγάλο χρέος ενώ αυτός δεν ήθελε να συγχωρέσει στον πλησίον του ένα μικρό;

Ταράζεται η καρδιά μας όταν βλέπουμε τις χειρότερες εκδηλώσεις των παθών και της αμαρτωλότητας των ανθρώπων. Σωστά είπε ο προφήτης Δαβίδ: «*Και ερρύσατο την ψυχήν μου εκ μέσον σκύμων, εκοιμήθην τεταραγμένος υιοί ανθρώπων, οι οδόντες αυτών όπλα και βέλη, και η γλώσσα αυτών μάχαιρα οξεία*» (Ψαλ. 56, 5). Και δεν το λέει για τους φονιάδες και τους κακούργους αλλά για μας τους απλούς ανθρώπους. Εμάς μας αποκαλεί λιοντάρια και λέει ότι τα δόντια μας είναι όπλα και βέλη και η γλώσσα ακονισμένο σπαθί. Και το σπαθί είναι όργανο του φόνου.

Αν η γλώσσα μας είναι σαν το αιχμηρό σπαθί τότε μπορούμε να την χρησιμοποιήσουμε για να φονεύουμε τους ανθρώπους. Και όντως πολλές φορές το κάνουμε και δεν θεωρούμε τους εαυτούς μας δολοφόνους. **Πληγώνουμε την καρδιά του πλησίον με συκοφαντία και ψέμα, προσβάλλουμε τη δική του ανθρώπινη αξιοπρέπεια, ταράζουμε την καρδιά του με κακολογία** αυτό δεν είναι πνευματικός φόνος;

Ακούμε πως κάποιος από τους γνωστούς ανθρώπους μοιχεύει και θυμώνουμε μ' αυτόν. Δεν είναι δύσκολο να θυμώνεις με τους άλλους. **Δύσκολο είναι να θυμώνεις με τον εαυτό σου.** Έχουμε δικαίωμα να θυμώνουμε με τους άλλους ενώ οι ίδιοι δεν έχουμε την καθαρότητα που ζητά από μας ο Χριστός ; Πόσοι από μας δεν έχουν κοιτάξει ποτέ γυναίκα ή άνδρα με πόθο; Λίγοι, πολύ λίγοι.

Ο Κύριος Ιησούς Χριστός **κάθε ακάθαρτο βλέμμα που ρίχνουμε στη γυναίκα το ονομάζει μοιχεία.** Και αν ακόμα δεν την κάναμε με το σώμα, στην καρδιά μας την είχαμε κάνει.

Ένας μεγάλος ιεράρχης, ο άγιος Τύχων του Ζαντόνσκ, λέει το εξής: «**Τις αμαρτίες που βλέπουμε στους άλλους τις έχουμε και εμείς**». Αυτό είναι πολύ σωστό. Όλες οι αμαρτίες που βλέπουμε στους άλλους υπάρχουν και μέσα μας, ίσως σε βαθμό πιο μικρό, αλλά έχουμε το ίδιο ακάθαρτη καρδιά που η ακαθαρσία της φανερώνεται με τις προσβολές του πλησίον και το μίσος

εναντίον του. Τέτοια ακαθαρσία υπάρχει στην καρδιά κάθε ανθρώπου. Γι' αυτό, τον λόγο τού μεγάλου Ιεράρχη πρέπει να τον θυμόμαστε και να τον έχουμε πάντα στην καρδιά μας.

Όταν βλέπουμε την αμαρτωλότητα των άλλων **πρέπει να δούμε την δική μας καρδιά και να αναρωτηθούμε: «Εγώ είμαι καθαρός από αμαρτία, δεν υπάρχει μέσα μου το ίδιο πάθος που βλέπω στον αδελφό μου;»**

Πάντα θυμόμαστε αυτά που μας προκαλούν μεγαλύτερη εντύπωση. Θυμόμαστε, για παράδειγμα τους σεισμούς. Και όσο πιο συμπονετική είναι η καρδιά μας τόσο περισσότερο χρόνο θυμόμαστε τα δυστυχήματα. Ενώ οι σκληρόκαρδοι άνθρωποι τα ξεχνάνε πολύ γρήγορα.

Δεν δουλεύουν έτσι οι σεισμολόγοι. Πάντα έχουν στο νου τους τούς σεισμούς και κάθε μέρα κάνουν τις ανάλογες μετρήσεις. Απ' αυτούς πρέπει να παίρνουμε το παράδειγμα. Όπως οι σεισμολόγοι πάντα με προσοχή παρακολουθούν τις δονήσεις στο εσωτερικό ή την επιφάνεια της γης, **το ίδιο πρέπει εμείς να παρακολουθούμε ακούραστα τις κινήσεις της δικής μας καρδιάς και να διώχνουμε από μέσα της κάθε ακαθαρσία. Να προσέχουμε τις σκέψεις μας, τις επιθυμίες, τα κίνητρα και τις πράξεις. Να τα αναλύουμε με προσοχή εξετάζοντας μήπως υπάρχει σ' αυτά κάτι αμαρτωλό.**

Αν μιμηθούμε τους σεισμολόγους και **παρακολουθούμε με προσοχή τις κινήσεις της δικής μας καρδιάς, τότε θα συνειδητοποιήσουμε την δική μας αμαρτωλότητα και την αναξιότητα και δεν θα δίνουμε προσοχή σ' αυτά που κάνουν οι άλλοι και δεν θα τους κατακρίνουμε γι' αυτά που κάνουν.**

Προκαλεί αγανάκτηση η συμπεριφορά του κακού δούλου που ο εύσπλαχνος κύριος μόλις του άφησε μεγάλο χρέος δέκα χιλιάδων ταλάντων και εκείνος μόλις είδε κάποιον που του όφειλε μόνο εκατό δηνάρια τον έπιασε και άρχισε να τον σφίγγει. Ο φτωχός τον παρακαλούσε και του έλεγε ίδια λόγια που μόλις πριν λίγο ο άσπλαχνος δούλος έλεγε μπροστά στον κύριο: *«Μακροθύμησον επ' εμοί και αποδώσω σοι»* (Μτ. 18, 29). Αλλά εκείνος δεν θέλει να περιμένει και βάζει στην φυλακή τον οφειλέτη του.

Τί πιο άδικο μπορεί να υπάρχει;

Είναι **έσχατος βαθμός σκληροκαρδίας και ασπλαχνίας, είναι πλήρης απουσία της ευσπλαχνίας, της θέλησης και της ικανότητας να αφήνει κανείς στον πλησίον τα οφειλήματά του. Είναι η λήθη εκείνης της αίτησης που κάθε μέρα απευθύνουμε στον Θεό: «Και άφες ημίν τα οφειλήματα ημών, ως και ημείς αφίεμεν τοις οφειλέταις ημών».** Δεν θέλουμε να αφήνουμε στον πλησίον τα

οφειλήματά του, περιμένουμε όμως από τον Θεό να μας αφήσει τα δικά μας.

Την πιο σκοτεινή πλευρά της ψυχής του έδειξε αυτός ο άκαρδος άνθρωπος στον πλησίον του. **Ποιά ήταν η αιτία να φερθεί τόσο σκληρά και να καταπατήσει το δίκαιο; Πρώτ' απ' όλα ήταν ο εγωισμός του, η φιλαυτία του**. Λογάριαζε μόνο τον εαυτό του και δεν σκεφτόταν τους άλλους, μόνο για τον εαυτό του ήθελε καλό. Όλες οι σκέψεις και επιδιώξεις του ήταν στο να αποκτήσει όσο γίνεται πιο πολλά. Ήταν πολύ μεγάλος εγωιστής. Δεν του αρκούσε ότι πήρε από τον κύριο δέκα χιλιάδες τάλαντα, δεν μπορούσε να ξεχάσει και εκείνα τα εκατό δηνάρια που του χρωστούσε ο φτωχός.

Ας δούμε όμως τη δική μας καρδιά. Δεν υπάρχει μέσα μας σκληροκαρδία και [φιλαργυρία](#); Πόσοι από μας περιφρονούν τα λεφτά και δεν επιδιώκουν τον πλούτο; Λίγοι, πολύ λίγοι. [Φιλαργυρία](#) είναι η αμαρτία των περισσότερων ανθρώπων. Αγανακτώντας για την [φιλαργυρία](#) του καλού δούλου, πρέπει με ταπείνωση να παραδεχτούμε ότι και εμείς ευθυνόμαστε για την ίδια αμαρτία. Στο παράδειγμα του κακού αυτού δούλου βλέπουμε την χειρότερη εκδήλωση του πάθους του εγωισμού και της φιλαργυρίας. **Όμως δεν αγαπάμε και εμείς τον εαυτό μας πιο πολύ από τον πλησίον μας; Τηρούμε την εντολή: «*Αγαπήσεις τον πλησίον σου ως σεαυτόν*» (Μτ. 19, 19);**

Αγαπάμε τον εαυτό μας και για τους άλλους λίγο νοιαζόμαστε. Αυτό σημαίνει εγωισμός, είναι το πάθος που σε τέτοια άσχημη μορφή εκδηλώθηκε στην περίπτωση του κακού δούλου. Ήταν άνθρωπος σκληρόκαρδος και άσπλαχνος. **Εμείς όμως μπορούμε να πούμε για τον εαυτό μας ότι τηρούμε την εντολή του Χριστού :** «*Γίνεσθε ουν οικτίρμονες, καθώς και ο πατήρ υμών οικτίρμων εστί;*» (Λκ. 6, 36).

Ποιός αγαπάει τον πλησίον του σαν τον εαυτό του; Ποιός τον φροντίζει όπως φροντίζει τον εαυτό του; Μόνο οι άγιοι. Εμείς δεν είμαστε άγιοι γιατί όλοι έχουμε τα ίδια πάθη που βλέπουμε στους άλλους, όπως είπε ο άγιος Τύχων του Ζαντόνσκ.

Πολλές φορές **δεν δείχνουμε έλεος στους οφειλέτες μας**. Αλλά ο απόστολος Ιάκωβος λέει: «*Η γαρ κρίσις ανέλεος τω μη ποιήσαντι έλεος*» (Ιακ. 2, 13) **Να τρομάζουμε ακούγοντας αυτά τα λόγια του αποστόλου γιατί θα έχουμε την ίδια μοίρα με τον άσπλαχνο δούλο**, τον οποίο οργισμένος ο κύριος παρέδωσε στους βασανιστές, ώσπου να ξεπληρώσει όλο το χρέος.

Στο τέλος της παραβολής ο Χριστός είπε: «*Ούτω και ο πατήρ μου ο επουράνιος ποιήσει υμίν, εάν μη αφήτε έκαστος τω αδελφώ αυτόν από των καρδιών υμών τα παραπτώματα αυτών*» (Μτ. 18, 35).

Μία άλλη φορά ο Χριστός είπε: «*Εάν γαρ αφήτε τοις ανθρώποις τα παραπτώματα αυτών, αφήσει και υμίν ο πατήρ υμών ο ουράνιος· εάν δε μη αφήτε τοις ανθρώποις τα παραπτώματα αυτών, ουδέ ο πατήρ υμών αφήσει τα παραπτώματα υμών*» (Μτ. 6, 14-15).

Ο Κύριός μας είπε να προσευχόμαστε με την προσευχή που έδωσε στους μαθητές του, η οποία λέει: «*Και άφες ημίν τα οφειλήματα ημών, ως και ημεείς αφήμεν τοις οφειλέταις ημών*». Αυτά τα λόγια επαναλαμβάνουμε κάθε μέρα.

Βλέπετε ότι η απαίτηση είναι μεγάλη. **Δεν μπορούμε όταν, βλέπουμε τις κακίες που κάνουν οι άλλοι, μόνο να αγανακτούμε· πρέπει να θυμόμαστε τον λόγο: «πρόσεχε σεαυτόν».**

Να προσέχεις πάντα την καρδιά σου, την κάθε κίνησή της, ακόμα και τις πιο ασήμαντες εκδηλώσεις των παθών μέσα της. Ας θυμόμαστε πάντα τον λόγο του αποστόλου Παύλου στην επιστολή προς Εφεσίους: «*Γίνεσθαι δε εις αλλήλους χρηστοί, εύσπλαγχνοι, χαριζόμενοι εαυτοίς καθώς και ο Θεός εν Χριστώ εχαρίσατο υμίν*» (Εφ. 4, 32). Πρέπει να συγχωρούμε τους άλλους έτσι όπως το είπε ο Χριστός στο τέλος της παραβολής· **με όλη την καρδιά.**

Ας μάθουμε να κάνουμε αυτό που ζητάει από μας ο Χριστός· **να είμαστε σπλαχνικοί**, όπως είναι εύσπλαχνος ο επουράνιος Πατέρας μας και **με όλη την καρδιά να συγχωρούμε** στον πλησίον τα παραπτώματά του. Τότε και εμάς θα μας συγχωρήσει ο επουράνιος Πατέρας μας. Αμήν.

(Από το βιβλίο «*Αγ. Λουκά επισκόπου Κριμαίας - Λόγοι και ομιλίες*» Τόμος Γ', Εκδ. «Ορθόδοξος Κυψέλη»)

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

(Πηγή ηλ. κειμένου: proskynitis.blogspot.gr)